

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/aktualnosc/148616,Prezentacja-wystawy-Poznanski-Czerwiec-1956-Oblicza-buntu-i-jego-pamiec-Gniezno-.html>
2021-10-18, 11:57

Prezentacja wystawy „Poznański Czerwiec 1956. Oblicza buntu i jego pamięć” - Gniezno, 16-26 września 2021







65 lat temu stolica Wielkopolski znalazła się na ustach całego wolnego świata. Zdesperowani mieszkańcy Poznania, tkwiący od jedenastu lat w komunistycznej pułapce, znaleźli w sobie siłę, by w dramatyczny sposób wykrzyknąć pod adresem władzy stanowcze „nie!” O poznańskiej rewolcie i walce o jej upamiętnienie opowiada nowa wystawa plenerowa przygotowana przez Instytut Pamięi Narodowej Oddział w Poznaniu oraz Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956.

16 września 2021 r. dzięki współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury w Gnieźnie wystawa stanęła na gnieźnieńskim Rynku.

65 lat temu, sfrustrowani pogarszającą się sytuacją materialno-bytową, robotnicy poznańskich zakładów pracy w pokojowym proteście wyszli na ulice miasta, domagając się poprawy swego losu, prawa do wolności i godnego życia. Determinacja manifestantów, do których wkrótce dołączyli kolejni mieszkańcy Poznania, rosła z minuty na minutę. Obok transparentów o treści społecznej czy ekonomicznej szybko pojawiły się hasła antyrządowe i narodowe, nadając manifestacji cech niepodległościowego powstania. Strajkowa gorączka ogarnęła miasto, nastroje radykalizowały się. Protest przerodził się w rzeczywistą walkę o niespotykanej dotąd zaciętości, którą władza w brutalny sposób spacyfikowała przy użyciu wojska.

Rządzący Polską komuniści nie poprzestali wyłącznie na stłumieniu poznańskiej rewolty siłą. W miasto i jego mieszkańców na przełomie czerwca i lipca 1956 uderzył propagandowy terror, a Czerwcową pamięć postanowiono unicestwić. W okresie PRL przez

długi czas pamięć ta była zakazana, potem zaś koncesjonowana. „Kurtyna milczenia” skutecznie okrywająca Poznań, została ostatecznie zerwana dopiero w sierpniu 1980 r. za sprawą wielomilionowego ruchu społecznego „Solidarność”. To entuzjazm tych dni i działania podjęte m.in. przez ludzi „Solidarności” sprawiły, że robotniczy protest z 28 czerwca 1956 r. stał się obok Grudnia 1970 jednym z najważniejszych wydarzeń inicjujących marsz ku „Solidarności”, marsz ku wolności. Eksplozja Czerwcowej pamięci przyniosła wówczas Poznaniowi jego współczesny symbol – Pomnik Poznańskiego Czerwca 1956, którego odsłonięcie stało się jednym z najistotniejszych ogniw „karnawału Solidarności”.

Tym zagadnieniom poświęcona jest tegoroczna wystawa. Wielkoformatowa, plenerowa ekspozycja podzielona została na dwie zasadnicze części. Pierwsza to wprowadzenie do historii samego Czerwca 1956 – jego przyczyn i konsekwencji. Druga mówi o sile jego pamięci, pamięci, która po 1981 r. stała się fundamentem, na którym wzrastał wolny Poznań.

Przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu oraz Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956 ekspozycja, bazuje na bogatym materiale ikonograficznym. Archiwalne fotografie zaprezentowane na wystawie pochodzą zarówno z prywatnych kolekcji, jak i zbiorów znajdujących się w zasobach Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, Archiwum Państwowego w Poznaniu, Cyfrowego Repozytorium Lokalnego CYRYL, GaSo, Międzynarodowych Targów Poznańskich, Muzeum Narodowego w Poznaniu, Ośrodka Dokumentacji Wielkopolskiego Środowiska Literackiego – oddziału Biblioteki Raczyńskich, Polskiej Agencji Prasowej oraz Muzeum Niepodległości w Warszawie. Na wystawie po raz pierwszy zaprezentowane zostaną także unikatowe fotografie, pozyskane przez Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956 w ciągu ostatnich lat.

Ekspozycja „Poznański Czerwiec 1956. Oblicza buntu i jego pamięć” jest nie tylko formą upamiętnienia Czerwca 1956, przygotowana została z myślą o popularyzowaniu wiedzy na jego temat. Po poznańskiej premierze, została zaprezentowana na Placu Marszałka Piłsudskiego w Warszawie, a następnie będzie ją można obejrzeć w pięciu miastach w Wielkopolsce.

Kuratorzy wystawy: Kinga Przyborowska (WMN), dr Piotr Grzelczak (IPN)

Organizatorzy: Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu, Wielkopolskie Muzeum Niepodległości

Miejsce i czas prezentacji wystawy w innych miastach:

[Poznań, CK Zamek, ul. Św. Marcin 80/82 \(27.06 – 30.06.2021\)](#)

Poznań, Stary Rynek (30.06 – 10.07.2021)

[Warszawa, Plac Piłsudskiego \(13.07 – 27.07.2021\)](#)

[Leszno \(28.07 – 06.08.2021\)](#)

[Konin \(10.08 – 19.08.2021\)](#)

[Piła \(22.08 – 31.08.2021\)](#)

[Kalisz \(3.09 – 13.09.2021\)](#)

Gniezno (16.09 – 26.09.2021)

Dodatkowe informacje:

Kinga Przyborowska – kierownik Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956

tel. 663 866 412, e-mail: k.przyborowska@wmn.poznan.pl

dr Piotr Grzelczak – Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Poznaniu

tel. 61 835 69 58, e-mail: piotr.grzelczak@ipn.gov.pl